KIRJALIKU TÖÖ (LOOVTÖÖ, UURIMISTÖÖ) VORMISTAMISE JUHEND PÕHIKOOLILE

Täiendatud 19. oktoober 2026

Käesolev juhend on lühendatud versioon gümnaasiumile mõeldud “Aastatöö koostamise ja vormistamise juhendist”. Nõudmised on mõlemas juhendis samad ning kui põhikooli juhendist vastust ei leia, võib seda otsida pikemast ja põhjalikumast gümnaasiumi juhendist. Nimetatud juhendite üldnõuded kehtivad kõikide koolis esitatavate kirjalike tööde puhul.

TÖÖ KOOSTAMISE ÜLDPÕHIMÕTTED JA TÖÖ ÜLESEHITUS

Kirjalikult vormistatud uurimistöö koosneb järgmistest osadest:

Tiitelleht

Sisukord

Sissejuhatus

Töö põhiosa oma peatükkide ja alajaotustega (peatükid nummerdatakse)

Kokkuvõte

Kasutatud allikad

Lisad

TIITELLEHT

Tiitelleht vormistatakse etteantud näidise (lisa 1) põhjal ja see peab sisaldama kõiki seal näidatud osi.

SISUKORD

Sisukord annab ülevaate töö struktuurist. Sisukorras esitatakse peatükkide ja alajaotuste täielikud pealkirjad koos vastavate leheküljenumbritega. Peatükid ja alapeatükid tuleb nummerdada, sissejuhatus ja kokkuvõte jäävad numbrita.

SISSEJUHATUS

Sissejuhatus kujutab endast töö minimudelit, mis peab sisaldama järgmisi kohustuslikke teemasid:

Teema valik. Põhjendatakse teema valik, selgitades: Millised tähelepanekud suunasid valima antud teemat? Milles seisneb teema tähtsus? Milles seisneb teema uudsus?

Eesmärgi sõnastamine. Uurimusliku töö eesmärk on vastata mingile küsimusele. Kui küsimus on selgelt sõnastatud, pole ka ohtu, et töö saab laialivalguv ja ei teagi täpselt, millest see räägib. Praktilise töö eesmärk on kavandatud töö/teose/ürituse õnnestumine.

Kasutatud materjalid. Kirjeldatakse töö koostamisel kasutatud põhilisi materjale ja antakse neile hinnang – kas antud teemal leidus materjali piisavalt, kas see oli usaldusväärne, kas selle teema kohta on rohkem materjali viimastest aastatest või ka varasemast ajast jne.

KOKKUVÕTE

Kokkuvõte peab koosnema üksnes autori (õpilase) enda tekstist. Kokkuvõte kajastab töö olulisemaid tulemusi ja ettepanekuid. Kokkuvõttes mingeid uusi väiteid, arvandmeid ja tabeleid ei esitata ega ei kasutata ka enam ühtki uut tsitaati ega muud viidet. Kokkuvõtte kõige tähtsam osa on sissejuhatuses sõnastatud küsimusele vastamine.

LISAD

Lisade mõte on töö põhisisu täiendamine ja illustreerimine. Lisa ei tohi olla lihtsalt kaunistuseks, vaid peab olema seostatud töö sisuga – kõikidest lisadest peab töö sisuosas olema räägitud.

TÖÖ VORMISTAMINE

Töö esitatakse arvutil trükitult 1,5 reavahega, kasutades tähesuurust 12 ja kirjatüüpi Times New Roman või Calibri. Lehe vaba äär peab kõikidest külgedest olema 2,5 cm. Tekstilõigud eraldatakse tühja reavahega. Teksti serv peab olema joondatud mõlemalt poolt. Tekstis esiletõstmist vajavaid sõnu või lauseid võib vormistada sõrendatud, paksus või kaldkirjas.

Kõik töö leheküljed alates tiitellehest kuni lisade lõpuni saavad järjekorranumbri, sealhulgas ka leheküljed, kus on joonised ja tabelid. Numbrit ei kirjutata tiitellehele.

VIITAMINE TEKSTI SEES

Kõik teistelt autoritelt võetud seisukohad, andmed või faktid peavad olema viidatud. Erandiks on kõigile üldteada faktid ja seisukohad, millele ei ole vaja viidet lisada. Teiselt autorilt võetud tekstiosa (refereeringu) lõppu sulgudesse kirjutatakse selle autori perekonnanimi, kirjutise väljaandmise aasta ja leheküljenumber.

„Kui Arno isaga koolimajja jõudis, olid tunnid juba alanud.” (Luts 1936: 5).

Pikema tekstilõigu või koguni terve peatüki puhul on soovitav kasutada selle alguses tekstisisest viidet ehk lihtsalt selgitavat lauset. Sellisel juhul ei ole refereeringus iga lõigu lõpus viitesulgu vaja esitada.

Järgnev peatükk põhineb Martin Ehala õpikul “Kirjutamise kunst” (2000: 78-79), mis käsitleb põhjalikult kirjalike tööde ülesehitust ja nõudeid neile.

Kui raamatu autoreid pole toodud, kasutatakse viites pealkirja. Kui pealkiri on pikem kui kolm sõna, tuleb seda lühendada ja siis kasutatakse pealkirja esimest sõna (või kahte esimest sõna) koos kolme punktiga või pealkirja suurtähtlühendit.

"Rumaluse esimene aste on pidada end targaks.” (Tsitaadiraamat...2001: 235)

Kreeka tragöödiakirjanik Sophokles on öelnud: “Kõige teravamat valu teeb mõistmine, et kõigi meie hädade põhjuseks oleme me ise.” (Kreeka tarkuseterad 2001: 21)

Internetimaterjalidele viitamisel tuleb võimalikult järgida raamatutele viitamise põhimõtet – esitada autor ja avaldamisaasta. Autori andmete puudumisel on põhiliseks viitamisaluseks teksti pealkiri (mitte internetiaadress!).

“Püha Jüri on sõjameeste, maaharijate ja süütute neitsite kaitsepühak.” (Kaeval 2013)

“Täiendavatele riigieksamitele registreerimise tähtaeg on 30. september 2003.a.” (Täiendavad… 2003)

Suuliste allikate kasutamisel viidatakse küsitletud inimesele samamoodi kui raamatu autorile. Kasutatud materjalide loetelus tuleb anda ka vestluse toimumise aeg, laad ja koht.

Ilves, T.H. 2011. Autori intervjuu. Helisalvestis. (Pärnu, 19.03.2011)

Veerpalu, A. 2009. Autori telefoniintervjuu. Üleskirjutis. (Pärnu, 13.01.2009)

Soosaar, M. 2010. Autori intervjuu. Elektrooniline kirjavahetus. (Pärnu, 01.02.2010)

KASUTATUD ALLIKATE LOETELU TÖÖ LÕPUS

Kasutatud allikate loetelu peab sisaldama kõiki töös kasutatud ja viidatud allikaid. Loetelu on tähestikulises järjekorras. Raamatute puhul esitatakse loetelus järgmised andmed: autor (perekonnanimi koos eesnimetähega), ilmumisaasta, pealkiri (ja alapealkiri), köite või osa number, ilmumiskoht ja kirjastus (kirjastaja). NB! Kuna mitme autoriga teose puhul on tekstis viitesulus kasutatud ainult esimese autori nime ja lühendit et al, peab see kirjele eelnema, vahele pannakse võrdusmärk.

Ehala, M. 2000. Kirjutamise kunst. Tallinn: Künnimees.

Salumets, V. 1998. Rockrapsoodia. Tallinn: Eesti Entsüklopeediakirjastus.

Sisask et al = Sisask, H.; Teemägi, E.; Türn, O. 1970. XIX olümpiamängud. Mexico 1968. Tallinn: Eesti Raamat.

Kui raamatul puudub autor, esitatakse kõigepealt viitesulus kasutatud sõna või lühend ja võrdusmärk, seejärel täielik pealkiri, ilmumisaasta, millele järgneb väljaandmiskoht ja kirjastus.

Vabaduskasvatus… = Vabaduskasvatus ehk Rudolf Steineri pedagoogika. 1992. Tallinn: Eesti Õppekirjanduse Keskus.

Internetimaterjalide puhul märgitakse autori nimi, ilmumise aasta, pealkiri, interneti aadress ja kuupäev, millise seisuga materjale kasutati. Autori ja ilmumisaasta puudumisel kasutatakse lehekülje või teksti pealkirja. Ilmumisaasta puudumisel kirjutatakse ka viitesse kasutamisaasta.

Maatee, V. 2015. Sisseastumisinfo. http://www.pshg.edu.ee/?p|sisseastumisinfo, (18. august 2016).

NB! Viitamise ja kasutatud allikate vormistamise erinevaid näiteid on rohkem gümnaasiumile mõeldud aastatöö vormistamise juhendis.

PÄRNU SÜTEVAKA HUMANITAARGÜMNAASIUM

Anne-Mai Toome

KOERTENÄITUSE KORRALDAMINE

Loovtöö

8. klass

Juhendaja Paul Keres

Pärnu 2025